

KÖNYVISMERTETÉS

CT és MR metszeti anatómia zsebatlasza. Fej és Nyak

T. B. Möller, E. Reif. 3.kiadás.Thieme, 2007
ISBN 3-13-125503-x, ISBN 978-3-13-125503-7
264 oldal, 413 ábra

A német szerzőpáros CT-MR-zsebatlaszának első kiadása 1993-ban jelent meg. Angol, francia, spanyol görög és japán nyelvre is lefordították. Az ismertető könyv a harmadik, átdolgozott kiadás, angol nyelven.

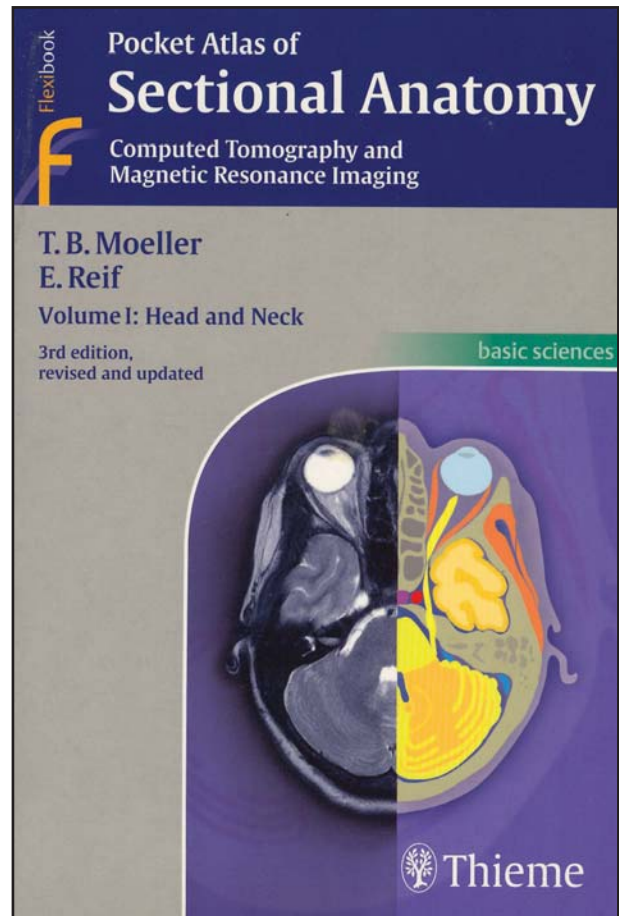
Az atlasz első kötetének címe megtévesztő lehet, mivel a Head and Neck című radiológiai könyvek általában csak az arckoponyával és a nyakkal foglalkoznak, a fül-orr-gégészeti radiológiát tartalmazzák. Jelen könyv az egész fej és nyak anatómiáját bemutatja, tehát az agyat is.

Az anatómia természetesen változatlan, de változnak a vizsgálati lehetőségek és ezzel a képalkotók szerepe. A könyv szerkezete érzékelteti azt a változást, hogy MR-rel nagyobb szenzitivitás, jobb térbeli és kontraszt-felbontás érhető el, mint CT-vel, és ezért a fej-nyaki régió legfontosabb képalkotó eljárása ma már az MR. Csak 50 oldal (42 oldal fej és 8 oldal gége) mutatja a CT-anatómiát, az MR-képek értelmezése viszont 200 oldalon történik.

CT-vel axiális és coronális síkban, MR-rel mindhárom fősíkban láthatjuk a metszeteket. A könyv követi az elfogadott gyakorlatot: a CT és az MR axiális síkjai nem azonosak: CT vizsgálatnál a cantomeatális vonal határozza meg az axiális síkot, MR-nél a corpus callosum elülső és hátulsó legalsó pontja. (Természetesen nem egy anatómiai atlasz feladata a változtatás, de hasznos volna a CT-sík döntését – legalább a multidetektorsoros CT-k rekonstrukciójánál – az MR-döntéssel azonosra tenni.)

A CT-képek többsége lágyrész ablakkal készült, kisebb részük – főleg a melléküregeket mutató coronális síkú képek – csontablakkal. A koponya MR-felvételei T2 súlyozottak, a nyakról T1 súlyozott MR-képek láthatók. Az agyi ereket jó minőségű time of flight (TOF) artériás angiográfia és fázis-kontraszt (PC) vénás MR-angiográfia szemlélteti.

A könyv szerkezete jól áttekinthető, az egyes szeletek értelmezése azonos módon történik. Bal oldalon láthatjuk a CT- vagy MR-képet, alatta a szelet lokalizációját vázlatosan. (A fej coronális síkú képeinek lokalizálásához axiális képet mutat a könyv: a sík pontos megadásához szerencsésebb lenne a sagittális síkú scout.) Jobb oldalon a CT- vagy MR-képről készült színes rajz van az anatómiai nevekkal. A könyv végén lévő regiszterben 1000 anatómiai megnevezés szerepel.

A könyv csak a CT- és MR-képeken látható képletek megnevezését adja. Nem feladata – kis terjedelménél fogva sem –, hogy a felvételeken nem ábrázolódó anatómiai struktúrák helyét bejelölje. Így nem találhatjuk a rajzokon például sem az agyidegmagvakat, sem a pályarendszereket.

Igen hasznos néhány önálló vázlatos rajz (eredeti CT- vagy MR-kép nélkül). Példa erre az agyi artériák ellátási területének ábrája, vagy a klinikai szempontból fontos nyaki régiók határának megrajzolása.

A bemutatott CT- és MR-képek jó minőségűek. Talán a következő kiadásokban CT-vel kontrasztanyag adása utáni képek, MR-rel az újabb szekvenciákkal készült képek is helyet kaphatnak.

A vázlatos rajzok híven követik a CT- és MR-képeket, érthetőek, színezésük logikus.

Az internet korában is szükség van jó szakkönyvekre. Möller és Reif munkája jó példa arra, hogy az olykor lebecsült flexibilis zsebkönyvek igen hasznosak lehetnek. A könyv biztos anatómiai alapot ad a CT-vel és MR-rel foglalkozó radiológusok számára. Minden képalkotó laboratóriumba ajánlható: áttekinthető szerkezete, világos ábrái, méretéhez képest nagy ismeretanyaga miatt nemcsak a szakorvosjelöltek és fiatal szakorvosok olvasmányai, de a gyakorlottabb kollégákat is segítheti. A képi asszisztensek képzésében és mindennapi munkájában szintén kiválóan használható.

Várallyay György dr.